

KMF Provtagning för grundämnes- och vitaminanalyser

SVA tillhandahåller grundämnes- och vitaminanalyser på material från levande och döda djur. Analyserna utförs av externt laboratorium. SVAs avdelning för kemi, miljö och fodersäkerhet bistår med referensvärden för aktuellt djurslag och material, i den mån sådana finns tillgängliga.

Undersökningar utförs i samband med sjukdomsfall, besättningsutredningar, miljöutredningar samt besiktning av slaktkroppar. I början av en utredning med oklar diagnos förväntas ofta den patologiska eller mikrobiologiska undersökningen kunna diagnostisera sjukdomen. Så är dock inte alltid fallet när sjukdomsorsaken har toxisk eller nutritionell bakgrund. Spara därför alltid prov! Kontakta gärna SVA om du har frågor.

REMISS

En remiss (hämtas på www.sva.se) ska fyllas i och skickas in tillsammans med provet. På remissen anges utförlig anamnes inklusive eventuell behandling och önskad(e) undersökning(ar) från nedanstående förteckning. Märk proverna tydligt.

Undersökningar: Arsenik (As), Bly (Pb), Fosfor (P), Järn (Fe), Kadmium (Cd), Kalcium (Ca), Kalium (K), Kobolt (Co), Koppar (Cu), Krom (Cr), Kvicksilver (Hg), Magnesium (Mg), Mangan (Mn), Molybden (Mo), Natrium (Na), Nickel (Ni), Selen (Se), Vanadin (V), Zink (Zn), Vitamin A, Vitamin E.

PACKA PROVET RÄTT!

Provet ska packas och transporteras på ett säkert sätt så att provet inte skadas och att provmaterialet inte kan läcka ut. Den som packar och skickar in provet har ansvar för att provmaterialet inte läcker under transporten. Länk/hänvisning till befintlig instruktion på webben. Läs mer här: [Skicka prov till SVA - SVA](#).

BLOD

Från varje individ tas ett fullt rör. Rör utan tillsats används för analyser av serum. Rör med EDTA-tillsats används för analyser av helblod. **Serumprover får inte frysa.** Lagg inte rören i brevlådan vid kallt väder då det finns risk för att proverna fryser. Lämna i stället in proverna på posten. Förvara proverna i kylskåp om de inte skickas omgående.

OBS! Serum eller plasma som har separerats från röda blodkroppar kan frysas direkt. Blodprover kan frysas direkt om analysen ska utföras på helblod.

ORGAN

- Ca 50 g av lever, njure och/eller muskel provtas. Provmängden ska vara tillräcklig för att ta provet ska vara representativt för ett större organ. Om provmängden är mindre än 10 g, kontakta SVA innan provet skickas in. Använd rena instrument för provtagning. Frysa in proverna om de inte skickas omgående. Stoppa organproverna var för sig i plastburk eller dubbla kraftiga väl förslutna fryspåsar, med hushållspapper eller annat absorberande material i den yttre påsen. Tänk på att frysta organ som tinar släpper ifrån sig mycket vätska. Läs mer under [Packa provet rätt](#). **Formalinfixerat material** är olämpligt för kemisk undersökning.

FISK

Fiskar sänds öppnade och frysta. Då gälar är viktiga för kemisk undersökning bör antalet fiskar diskuteras med SVA före insändandet.

VILKET MATERIAL TILL VILKEN UNDERSÖKNING?

- **Serum - Rör utan tillsats**
Cu, Vitamin A, Vitamin E
- **Helblod - EDTA-rör**
Se, As, Hg, Pb
- **Lever**
As, Ca, Cd, Co, Cr, Cu, Fe, Hg, Mg, Mn, Mo, Ni, Pb, Se, V, Zn, Vitamin A/E
- **Njure**
As, Ca, Cd, Co, Cr, Cu, Fe, Hg, Mg, Mn, Mo, Ni, Pb, Se, V, Zn